

รายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน

โครงการจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตรในระดับพื้นที่

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

บทนำ (Introduction)

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์ นโยบายของกระทรวงเป็นแผนปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากรและบริหารราชการทั่วไปของกระทรวงที่มีได้ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวงโดยเฉพาะ รวมทั้ง กำกับและเร่งรัดตรวจสอบ และติดตามการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงให้บรรลุเป้าหมาย และเกิดผลสัมฤทธิ์ ตามภารกิจของกระทรวง โดยภารกิจดังกล่าวจำเป็นต้องมีข้อมูลเพื่อใช้ในการบริหารจัดการ จึงได้จัดทำ โครงการจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตรในระดับพื้นที่ เพื่อให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดซึ่งเป็น หน่วยงานส่วนภูมิภาคที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับพื้นที่ ดำเนินการในกระบวนการสำคัญที่จะเป็นขั้นตอนแรกในการพัฒนาการเกษตรให้บรรลุเป้าหมาย และประสบความสำเร็จ นั่นคือการบริหารจัดการข้อมูล (Data Management) สำหรับใช้ในการบูรณาการ งานด้านการเกษตรให้เชื่อมโยงกันทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ รวมถึงสอดคล้องประสานระหว่างภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่วนราชการนอกสังกัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน รวมทั้งผู้แทนเกษตรกร และประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พร้อมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการปฏิบัติงานด้านข้อมูล เพื่อให้ได้มาซึ่งชุดข้อมูลด้านการเกษตรที่เป็นเอกภาพ มีความถูกต้อง เป็นที่ยอมรับร่วมกัน และสามารถใช้ประโยชน์ได้ทันต่อสถานการณ์ อันจะส่งผลให้การขับเคลื่อนงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

สำหรับรายละเอียดเนื้อหาในเล่มสรุปรายงานชุดข้อมูลโครงการจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตรในระดับพื้นที่ของจังหวัดอุดรธานี ซึ่งตัดยอดข้อมูล ณ วันที่ 15 กันยายน 2569 และมีกำหนดส่งให้สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายในวันที่ 30 กันยายน 2569 โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ได้รวบรวมชุดข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัดอุดรธานี ตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในคู่มือการปฏิบัติงานโครงการจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตรในระดับพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 9 ชุดข้อมูล ได้แก่ ๑) ชุดข้อมูลแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ๒) ชุดข้อมูลแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ๓) ชุดข้อมูลของศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ๔) ชุดข้อมูลการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ๕) ชุดข้อมูลการบริการและแก้ไขปัญหาเกษตรกรผ่านช่องทางศูนย์บริการประชาชนภาคการเกษตร (ศูนย์บริการเกษตรพิรุณราช) ๖) ชุดข้อมูลการขับเคลื่อนหรือสนับสนุนการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร ๗) ชุดข้อมูลด้านการเกษตรเพื่อสนับสนุนการตรวจราชการของรัฐมนตรีและผู้บริหาร ๘) ชุดข้อมูลการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้ กิจกรรม ความเคลื่อนไหว ด้านการเกษตรภายในพื้นที่ และ ๙) ชุดข้อมูลการดำเนินกิจกรรม/งานอื่นใด ที่ใช้การบูรณาการขับเคลื่อน โดยอาศัยกลไกคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (Single Command Province : SCP) และคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (Single Command District : SCD)

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานโครงการจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตรในระดับพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี จึงได้รวบรวมข้อมูลและสรุปรายงานโครงการจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตรในระดับพื้นที่ของจังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ตามที่กำหนด (ตัดยอด ณ วันที่ 15 กันยายน 2569) ส่งให้สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องใช้เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนการใช้ข้อมูลในการปฏิบัติงานที่เชื่อมโยงกันอย่างครอบคลุมทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการดำเนินงานด้านการเกษตรภายในพื้นที่ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ต่อไป

กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร

30 กันยายน 2569

สารบัญ

เรื่อง	หน้าที่
1. ภาพรวมข้อมูลจำนวนเกษตรกรที่ได้รับสนับสนุนการขับเคลื่อนงาน ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี	1
2. ชุดข้อมูลด้านการเกษตรในระดับพื้นที่ของจังหวัดอุดรธานี - ชุดข้อมูลแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน	2
3. ชุดข้อมูลแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	4
4. ชุดข้อมูลของศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี	5
5. ชุดข้อมูลการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร	6
6. ชุดข้อมูลการบริการและแก้ไขปัญหาเกษตรกรผ่านช่องทางศูนย์บริการประชาชน ภาคการเกษตร (ศูนย์บริการเกษตรพิรุณราช)	7
7. ชุดข้อมูลการขับเคลื่อนหรือสนับสนุนการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร	8
8. ชุดข้อมูลการนิเทศงานหรือสนับสนุนการตรวจราชการของรัฐมนตรี/ผู้บริหาร	9
9. ชุดข้อมูลการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้ กิจกรรม ความเคลื่อนไหวด้านการเกษตรภายในพื้นที่	9
10. ชุดข้อมูลการดำเนินงานและกิจกรรม/งานอื่นๆ ที่ใช้การบูรณาการขับเคลื่อน โดยกลไกคณะกรรมการ SCP และคณะทำงาน SCD	12
11. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย/ข้อเสนอเชิงระบบ	14

1. ภาพรวมข้อมูลจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนการขับเคลื่อนงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

จังหวัดอุดรธานีมีพื้นที่ทั้งหมด 7,331,438.79 ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร 5,424,282 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 73.99 ของพื้นที่ทั้งหมด) มีเขตการปกครอง 20 อำเภอ 156 ตำบล 1,868 หมู่บ้าน จำนวนประชากรทั้งหมด 1,560,265 คน (554,748ครัวเรือน) โดยเป็นครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 190,086 ครัวเรือน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ขับเคลื่อนงานบูรณาการผ่านกลไกระดับจังหวัด (SCP/อพก.) และระดับอำเภอ (SCD) ส่งผลให้เกษตรกรได้รับการสนับสนุนในมิติต่าง ๆ ดังนี้

1.1 การส่งเสริมและพัฒนาองค์กร/สถาบันเกษตรกร

สมาชิกสหกรณ์ 190,103 ราย (82 แห่ง), สมาชิกกลุ่มเกษตรกร 7,574 ราย (56 กลุ่ม), เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน 2,720 กลุ่ม, เกษตรกรแปลงใหญ่ 321 แปลง, Smart Farmer 1,054 ราย, Young Smart Farmer 185 ราย และอาสาสมัครเกษตร (อกม.) 8,711 ราย

1.2 การยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์/Organic Thailand รวม 38 กลุ่ม 785 ราย (8,048.85 ไร่) และมาตรฐาน GAP รวม 16 กลุ่ม 1,928 ราย (26,458.10 ไร่)

1.3 การบริการและช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ

เกษตรกรได้รับการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยรวม 6,287 ราย, ได้รับการบริการและแก้ไขปัญหาผ่านศูนย์บริการเกษตรพิรุณราช 485 ราย/ครั้ง, ได้รับการฟื้นฟูพัฒนาศักยภาพพักชำระหนี้ 8,499 ราย และรับการช่วยเหลือ/อนุมัติเงินกู้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน (อบก.) 15 ราย

1.4 ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ (เฉพาะแปลงใหญ่ข้าวปี 2559-2569) รวม 107 แปลง เกษตรกร 7,135 ราย พื้นที่ 45,926 ไร่ (โดยเป็นแปลงใหญ่ข้าวรายใหม่ปี 2569 จำนวน 5 แปลง เกษตรกร 271 ราย)

1.5 การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอุทกภัย (ปีงบประมาณ 2568/2569)

เกษตรกรได้รับความช่วยเหลือรวม 6,287 ราย (ด้านพืช 5,882 ราย, ด้านประมง 402 ราย, ด้านปศุสัตว์ 3 ราย)

1.6 การให้บริการผ่านศูนย์บริการเกษตรพิรุณราช

มีผู้มาใช้บริการและได้รับการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาสำเร็จรวม 485 ราย (354 เรื่อง)

1.7 การแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร (กองทุนหมุนเวียนฯ อบก.)

อนุมัติเงินกู้ช่วยเหลือในปี 2569 จำนวน 15 ราย (สะสมตั้งแต่ปี 2534 รวม 1,479 ราย) และติดตามฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้ NPL จำนวน 50 ราย

1.8 การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรลูกหนี้พักชำระหนี้ (ธ.ก.ส.)

เกษตรกรได้รับการฝึกอบรมอาชีพและพัฒนาทักษะรวม 8,499 ราย

1.9 การสร้างการรับรู้การหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร (Green Gain Day)

เกษตรกรนำร่องเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 200 ราย

2. ชุดข้อมูลด้านการเกษตรในระดับพื้นที่ของจังหวัด

2.1 ชุดข้อมูลแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดแนวทางโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โดยมุ่งปรับโครงสร้างการผลิตในระดับหมู่บ้านและตำบล ให้เกษตรกรสามารถวิเคราะห์ศักยภาพและโอกาส วางแผนการผลิตให้เชื่อมโยงกับความต้องการของตลาด มีตลาดรองรับ เข้าถึงแหล่งทุน เทคโนโลยี นวัตกรรม และมาตรฐานการผลิต เพื่อยกระดับสินค้าเกษตรและสร้างรายได้ให้เกษตรกร การจัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน จึงเป็นกลไกสำคัญในการนโยบายนโยบายด้านการเกษตรจากระดับกระทรวงและจังหวัดลงสู่ระดับพื้นที่ โดยมุ่งให้เกษตรกรและชุมชนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหา ความต้องการ และโอกาสทางการเกษตรของพื้นที่ แล้วนำมาจัดทำเป็นแผนงาน/โครงการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ดังนั้น การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านของจังหวัดอุดรธานี จึงมิใช่เพียงเอกสารแสดงรายการโครงการ แต่เป็นเครื่องมือบริหารจัดการการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ (Area-based Agricultural Development) ที่เชื่อมโยงตั้งแต่ข้อมูลพื้นที่ เกษตรกร สินค้าเด่น ปัญหา ศักยภาพ ความต้องการ โครงการ งบประมาณ/แหล่งทุน การผลิต มาตรฐาน การตลาด และรายได้ที่มั่นคง

สำหรับจังหวัดอุดรธานี มีพื้นที่การเกษตรประมาณ 5.424 ล้านไร่ หรือร้อยละ 73.99 ของพื้นที่จังหวัด และมีโครงสร้างเศรษฐกิจการเกษตรที่สาขาพืชมีบทบาทสูง โดยข้อมูลปี 2568 ระบุว่าภาคเกษตรขยายตัวร้อยละ 1.3 เมื่อเทียบกับปีก่อน และคาดการณ์ปี 2569 ในภาคเกษตรจะขยายตัวประมาณร้อยละ 0.9–1.9 ซึ่งการขับเคลื่อนแผนระดับหมู่บ้านจึงมีความสำคัญต่อการยกระดับภาคเกษตรของจังหวัด โดยเฉพาะการเปลี่ยนจาก “การผลิตตามความเคยชินหรือความพร้อมของพื้นที่” ไปสู่ “การผลิตตามศักยภาพและความต้องการของตลาด”

2.1.1 วิสัยทัศน์

มุ่งเน้นการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรระดับหมู่บ้านไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

2.1.2 พันธกิจ

ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

2.1.3 เป้าหมายหลัก

เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน ยกระดับมาตรฐานสินค้า แปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และขยายช่องทางการตลาดให้กับสินค้าเกษตรชุมชน (จัดทำครอบคลุม 20 อำเภอ รวม 20 หมู่บ้าน 20 แผน)

2.2 สินค้าเกษตรสำคัญ (Product Champion ระดับหมู่บ้าน)

2.2.1 พืชผักปลอดภัย กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองคอนแสน ตำบลสามพร้าว อำเภอเมืองอุดรธานี (โครงการยกระดับการผลิตผักปลอดภัยด้วยโรงเรือนและแปลงผักแบบยกแคร่)

2.2.2 ถั่วลิสงคั่วทราย วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองโน ตำบลกุดจับ อำเภอกุดจับ (การแปรรูปเพิ่มมูลค่าและพัฒนาผลิตภัณฑ์ “ถั่วลิสงคั่วตาล”)

2.2.3 ข้าวอินทรีย์ / ข้าวฮาง วิสาหกิจชุมชนกลุ่มขวัญข้าวหัวนาคำ ตำบลหัวนาคำ อำเภอศรีธาตุ (ยกระดับมาตรฐานข้าวฮาง ข้าวกล้อง และข้าวแปรรูป)

2.2.4 มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง กลุ่มผู้ปลูกมะม่วงเพื่อส่งออกบ้านอุบมุง ตำบลอุบมุง อำเภอหนองวัวซอ

2.2.5 สินค้าเด่นอื่นๆ ปลานิลกระชัง (อำเภอวังสามหมอ), ปลาหมอ (อำเภอน้ำโสม), กลัวยหอมทองแปรรูป (อำเภอสร้างคอม), สมุนไพรแปรรูป (อำเภอกุดจับ, อำเภอบ้านดุง, อำเภอกุมภวาปี), ทูเรียน (อำเภอนายูง) และข้าวโป่งแผ่นกรอบ (อำเภอเพ็ญ)

2.3 ความเชื่อมโยงกับนโยบายจังหวัด/กระทรวง/รัฐบาล

2.3.1 ความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล

- ความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13, BCG Model และนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้วิสัยทัศน์ “เกษตรนวัตกรรม เพื่อความยั่งยืนเกษตรกรไทย” ของนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีดังนี้

- **ยกระดับการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม** เปลี่ยนจากเกษตรดั้งเดิมสู่ยุคเกษตรอัจฉริยะ (Precision Farming) นำระบบ Big Data และ AI มาใช้วิเคราะห์และเพิ่มความแม่นยำในการผลิต สร้างผู้ให้บริการเครื่องจักรกลและเทคโนโลยีการเกษตรในระดับชุมชน

- **เพิ่มรายได้เกษตรกร** มุ่งเน้นการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) เตรียมความพร้อมให้เกษตรกรปรับตัวตามกติกาการค้าโลกใหม่ เช่น มาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยและเศรษฐกิจสีเขียว

- **พัฒนาศักยภาพเกษตรกร** จัดอบรมหลักสูตร Reskill และ Upskill ให้เกษตรกรมีความรู้รอบด้าน ทั้งด้านการผลิตและการตลาด ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์หรือวิสาหกิจชุมชนเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองทางการค้า

- **ตลาดนำการผลิต** ปรับโครงสร้างการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการจริงของตลาดเพื่อแก้ปัญหาการค้าตกต่ำ สนับสนุนห่วงโซ่อุปทานมูลค่าเพิ่ม เช่น ระบบห้องเย็นและโลจิสติกส์ พร้อมเร่งปราบปรามการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตร

- **บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบอย่างยั่งยืน** จัดทำแผนบริหารจัดการน้ำในระดับภูมิภาค และลุ่มน้ำเพื่อรับมือภัยแล้งและน้ำท่วม พัฒนาระบบเตือนภัยน้ำอัจฉริยะเพื่อให้เกษตรกรวางแผนการเพาะปลูกได้ทันทั่วทั้ง

โดยรัฐบาลมุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านจากการเกษตรแบบดั้งเดิมไปสู่ "เกษตรมูลค่าสูง" โดยโครงการนี้ใช้แนวคิดการรวมกลุ่ม การนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และการจัดการตลาดสมัยใหม่เข้ามาช่วย เพื่อให้เกษตรกรหลุดพ้นจากความยากจนและมีรายได้ที่มั่นคง เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ และใช้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อปรับโครงสร้างภาคการเกษตรในระดับพื้นที่ให้เกิดความยั่งยืน

2.3.2 ความเชื่อมโยงกับนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้าน ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ทำหน้าที่เป็นกลไกขับเคลื่อนหลักในระดับฐานราก โดยสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บูรณาการร่วมขับเคลื่อนกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย

- **การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน:** มุ่งเน้นการดึงส่วนร่วมของประชาชนผ่านคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) และ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ เพื่อเปลี่ยนสินค้าเกษตรทั่วไปให้เป็นสินค้าปลอดภัย สมาร์ท แปรรูป ชีวภาพ หรือสินค้าอัตลักษณ์ที่มีมูลค่าสูง

2.3.3 ความเชื่อมโยงกับนโยบายจังหวัดอุดรธานี

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ดำเนินการขับเคลื่อนงานตามนโยบายแบบบูรณาการกับหน่วยงานในพื้นที่สู่การปฏิบัติจริง ผ่านคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอและจังหวัด โดยดำเนินการคัดเลือกพื้นที่หมู่บ้านดำเนินการ เสนอคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

- แผนพัฒนาจังหวัดและการตั้งเป้าหมายรายได้เกษตรกร จังหวัดอุดรธานี ได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานอำนวยการและสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการนี้ในระดับอำเภอและจังหวัด เพื่อผลักดันให้เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้น (ตั้งเป้าหมายเชิงพื้นที่ให้มากกว่า 150,000 บาทต่อคนต่อปี)

- การส่งเสริมแปลงใหญ่และอัตลักษณ์ท้องถิ่น เช่น กลุ่มแปลงใหญ่ผู้ปลูกมะม่วงเพื่อส่งออก ตำบลอุ้มผาง อำเภอหนองวัวซอ เป็นโมเดลยกระดับ "สินค้าเกษตรมูลค่าสูง" (มะม่วงน้ำดอกไม้) ควบคู่ไปกับการขับเคลื่อนสินค้าเกษตรชีวภาพ สมุนไพร และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของสถาบันเกษตรกรในพื้นที่

2.4 รวมจำนวนเกษตรกรที่ได้รับสนับสนุนผลักดันการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีได้ดำเนินการ ขับเคลื่อนงานโครงการผ่านคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ SCD/SCP โดยจัดเวทีทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน และแผนธุรกิจรายสินค้า ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 อำเภอละ 1 หมู่บ้าน รวม 20 หมู่บ้าน งบประมาณ 70,740 บาท จำนวนเกษตรกรรวม 524 คน

3. ชุดข้อมูลแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สารสำคัญแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2571 - 2575 (ฉบับทบทวนปี 2569)

3.1 ระยะเวลาของแผน

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571 – 2575)

3.2 วิสัยทัศน์

“ศูนย์กลางเกษตรทันสมัย ปลอดภัย แข่งขันได้ ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมสู่เกษตรกรมีรายได้มั่นคง และยั่งยืน”

3.3 พันธกิจ

- พัฒนาและยกระดับศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองและแข่งขันได้
- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน โดยประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุน
- สนับสนุนการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร พร้อมพัฒนาช่องทางการตลาด
- อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

3.4 เป้าหมายหลัก

อัตราการขยายตัวของ GPP สาขาเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น, เพิ่มพื้นที่เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10, ยกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้เกษตรกร และพัฒนาระบบกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 40

3.5 ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา (4 ประเด็นการพัฒนา)

ประเด็นที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ประเด็นที่ 2 การยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัยด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด

ประเด็นที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

3.6 สินค้าเกษตรสำคัญ (Product Champion ของจังหวัด)

- พืชเศรษฐกิจสำคัญ ได้แก่ ข้าว กข 6 (นาปี/นาปรัง), มันสำปะหลัง, อ้อยโรงงาน, ยางพารา, กัญชหอมทอง, มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง, ถั่วลิสง, ปาล์มน้ำมัน และทุเรียน
- ปศุสัตว์ ได้แก่ โคเนื้อ, สุกร, ไก่เนื้อ, ไข่ไก่ และนํ้านมวัวดิบ
- ประมง ได้แก่ ปลานิล, ปลาดุก และกบ

3.7 ความเชื่อมโยงกับนโยบายส่วนกลาง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่าสูง), แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายขับเคลื่อนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 5 นโยบายหลัก (“เกษตรนวัตกรรม เพื่อความยั่งยืนเกษตรกรไทย”)

3.8 รวมจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุน ครั้วเรือนเกษตรกรในจังหวัด 190,086 ครั้วเรือน โดยผ่านโครงการภายใต้แผนงานปกติและแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

4 ชุดข้อมูลของศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

4.1 ข้อมูลสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

- โครงสร้างองค์กรโดยย่อ โดยมี นายสมชาย จงบุญญิตี ดำรงตำแหน่งเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี, กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร, กลุ่มสารสนเทศการเกษตร, กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ และฝ่ายบริหารทั่วไป

- ภารกิจหลักและขอบเขตงาน วางแผน ยุทธศาสตร์ บูรณาการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด, จัดทำระบบสารสนเทศข้อมูลการเกษตร, อำนวยความสะดวกกับดูแลศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราช, ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ และแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร

4.2 ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่เผยแพร่บนเว็บไซต์

- URL เว็บไซต์: <https://www.opsmoac.go.th/udonthani>
- ประเภทข้อมูลหลักที่เผยแพร่ ข่าวสารประชาสัมพันธ์, ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรประจำปี, สถิติการผลิตและราคาสินค้าเกษตร, ปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือน, แผนพัฒนาการเกษตรจังหวัด, รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติและการช่วยเหลือ และข้อมูลบริการศูนย์พิจิตรราช
- ความถี่ในการปรับปรุงข้อมูล รายวัน รายสัปดาห์ และรายเดือน ตามรอบวาระของชุดข้อมูล (โดยข้อมูลพื้นฐานฉบับล่าสุดปรับปรุง ณ วันที่ 15 กันยายน 2569)
- จุดเด่น/ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเว็บไซต์ มีการบันทึกและบริหารจัดการข้อมูลผ่านระบบ Back-End (Provinfo และ Agricenter Product); ข้อเสนอแนะคือควรพัฒนาระบบให้สามารถดึงรายงานรายละเอียดในรูปแบบ Excel ได้ และเชื่อมโยงฐานข้อมูลเลขบัตรประชาชนกับกระทรวงมหาดไทย/ทะเบียนเกษตรกร

4.3 รวมจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนข้อมูล เกษตรกรและประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงและใช้บริการข้อมูลผ่านสถิติการเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ <https://www.opsmoac.go.th/udonthani> รวมทั้งหมดจำนวน 74,562 ครั้ง เฉพาะเดือน กันยายน 2569 จำนวน 862 ครั้ง และช่องทาง Facebook สำนักงานฯ จำนวน 12,000 followers

5. ชุดข้อมูลการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร

5.1 สถานการณ์ภัยพิบัติและผลกระทบ

- ประเภทภัยพิบัติ อุทกภัย (จากอิทธิพลพายุโซนร้อน เช่น พายุบัวลอย และฝนตกหนักสะสม)
- ช่วงเวลาที่เกิดขึ้น ปีการผลิต 2568 / 2569
- พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (อุทกภัย) จำนวน 11 อำเภอ (หนองหาน, พิบูลย์รักษ์, สว่างคอม, เพ็ญ, บ้านดุง, เมืองอุดรธานี, กุดจับ, หนองวัวซอ, ศรีธาตุ, กุมภวาปี, กู่แก้ว) ครอบคลุม 67 ตำบล 346 หมู่บ้าน

5.2 ความเสียหายที่เกิดขึ้น

- ด้านพืช พื้นที่ประสบภัย 11 อำเภอ 67 ตำบล 346 หมู่บ้าน เกษตรกรได้รับผลกระทบ 5,882 ราย ชนิดพืชเสียหาย 5 ชนิด (ข้าว, อ้อย, มันสำปะหลัง, ปาล์ม, มะพร้าว) พื้นที่เสียหายโดยสิ้นเชิง 42,614.75 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 57,073,100 บาท
- ด้านประมง พื้นที่ 7 อำเภอ เกษตรกร 402 ราย พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำเสียหาย 540.25 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 2,529,450.50 บาท
- ด้านปศุสัตว์ พื้นที่ 2 อำเภอ 3 ตำบล เกษตรกร 3 ราย สัตว์สูญหายและตาย ได้แก่ แพะ 3 ตัว, ไก่ไข่ 183 ตัว, เป็ดไข่ 25 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์เสียหาย จำนวน 8 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 34,730 บาท

5.3 มูลค่าความเสียหาย/วงเงินช่วยเหลือ รวมทั้งสิ้น 59,637,280.50 บาท

- แยกด้านแบ่งเป็น

- ด้านพืช	57,073,100	บาท
- ด้านประมง	2,529,450.50	บาท
- ด้านปศุสัตว์	34,730	บาท

5.4 การให้ความช่วยเหลือ

- มาตรการ/รูปแบบการช่วยเหลือ การเร่งรัดจ่ายเงินชดเชยตามหลักเกณฑ์ ก.ช.ภ.จ., การส่งเสริมอาชีพหลังน้ำลด เช่น สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสง 1.6 ตัน ให้เกษตรกรประสบอุทกภัยปลูกในฤดูแล้ง และการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยผ่านระบบ Line/อคม. การช่วยเหลือเป็นเงินทดรองราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ, การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวสำรอง, การฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดิน และการส่งเสริมอาชีพหลังน้ำลด (เช่น สนับสนุนการปลูกถั่วลิสง)

- งบประมาณที่ใช้ในการช่วยเหลือ: วงเงินช่วยเหลืออนุมัติแบ่งเป็น

- งบ อปท.	1,791,725.50	บาท
- งบอำเภอ	727,909.50	บาท
- งบจังหวัด	57,163,940	บาท

รวมวงเงินความช่วยเหลือทั้งสิ้น 59,637,280.50 บาท

5.5 รวมจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการช่วยเหลือ รวมทั้งสิ้น 6,287 ราย แบ่งเป็น

- ด้านพืช	5,882	ราย
- ด้านประมง	402	ราย
- ด้านปศุสัตว์	3	ราย)

6. ชุดข้อมูลการบริการและแก้ไขปัญหาเกษตรกรผ่านช่องทางศูนย์บริการประชาชนภาคการเกษตร (ศูนย์บริการเกษตรพิรุณราช)

จังหวัดอุดรธานีจัดตั้งศูนย์บริการพิรุณราช ณ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (ศาลากลาง ชั้น 6) จุดบริการระดับจังหวัด 8 จุด และระดับอำเภอ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ/ประมงอำเภอ/ปศุสัตว์อำเภอ รวมประมาณ 60 จุด

6.1 จำนวนเรื่องที่รับบริการ/แจ้งปัญหา

- รวมทั้งหมด มีการยื่นเรื่องขอรับบริการสะสมรวม 485 ครั้ง (354 เรื่อง) แบ่งเป็น

- ระดับจังหวัด	384	ครั้ง	(297 เรื่อง)
- ระดับอำเภอ	101	ครั้ง	(57 เรื่อง)

- แยกตามประเภทปัญหาหลัก

- ด้านสนับสนุนที่ดินทำกิน (ออกโฉนด ส.ป.ก.)	จำนวน	230	ราย
- ด้านขอแก้ไขปัญหาน้ำสิน/กั๊ยมกองทุนหมุนเวียนฯ	จำนวน	148	ราย
- ด้านขอรับช่วยเหลือด้านพืช (บิวเวอเรีย/พด./โรคพืช)	จำนวน	89	ราย
- ด้านสนับสนุนนโยบายรัฐ (สมุดเล่มเขียว)	จำนวน	8	ราย
- ด้านสนับสนุนองค์กรเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน	จำนวน	5	ราย
- ด้านภัยพิบัติทางการเกษตร (ขาดแคลนน้ำ)	จำนวน	2	ราย
- ด้านปรับปรุงบำรุงดิน	จำนวน	1	ราย
- ด้านประมง	จำนวน	1	ราย
- ด้านปศุสัตว์	จำนวน	1	ราย
- ด้านสนับสนุนองค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเครือข่าย	จำนวน	5	ครั้ง
(ด้านภัยพิบัติพืชขาดน้ำ 2 ครั้ง, ด้านประมง 1 ครั้ง, ด้านปศุสัตว์ 1 ครั้ง และ ด้านดิน/ปุ๋ย 1 ครั้ง)			

6.2 ผลการดำเนินการ

- จำนวนเรื่องที่แก้ไขได้สำเร็จ 485 ราย (คิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้ยื่นเรื่อง)
- จำนวนเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ไม่มี
- จำนวนเรื่องที่ส่งต่อหน่วยงานอื่น: การประสานส่งต่อตามอำนาจหน้าที่ของ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.3 ปัญหาที่พบบ่อยและแนวโน้ม การขอเอกสารสิทธิที่ดินทำกิน ส.ป.ก. 4-01 และปัญหาภาระหนี้สินเกษตรกรเป็นประเด็นที่มีผู้มาร้องเรียนสูงสุด

6.4 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาศูนย์บริการฯ

- เชื่อมโยงข้อมูลเลขบัตรประชาชนกับกระทรวงมหาดไทย/ทะเบียนเกษตรกร
- ปรับปรุงระบบให้สามารถดึงรายงานภาพรวมเป็นไฟล์ Excel ได้
- ลดขั้นตอนความซ้ำซ้อนในการลงทะเบียน
- บูรณาการบันทึกข้อมูลการให้บริการของทุกหน่วยงานลงในระบบเดียวกัน
- ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้การเข้าถึงระบบบริการเชิงรุกอย่างทั่วถึง

6.5 รวมจำนวนเกษตรกรที่ได้รับบริการและแก้ไขปัญหาผ่านช่องทางศูนย์บริการฯ

- จำนวนเกษตรกรที่ได้รับบริการและแก้ไขปัญหา 485 ราย (354 เรื่อง)

7. ชุดข้อมูลการขับเคลื่อนหรือสนับสนุนการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร

7.1 สถานการณ์หนี้สินเกษตรกรในจังหวัด

- กองทุนหมุนเวียนเพื่อการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน (อบก.) ส่วนจังหวัดอุดรธานี มีผู้มาติดต่อขอความช่วยเหลือสะสม (1 พ.ค. 67 - 14 ก.ย. 69) รวม 90 ราย (ติดต่อสอบถาม/แนะนำ 44 ราย, รับเรื่องดำเนินการ 46 ราย)
- ผลการอนุมัติเบิกจ่ายเงินกู้ยืมปีงบประมาณ 2569 (ต.ค. 68 - ส.ค. 69)
 - อนุมัติช่วยเหลือรวม 15 ราย เป็นเงิน 5,986,178.45 บาท ป้องกันการสูญเสียที่ดินทำกินได้ 62 ไร่ 1 งาน 72.4 ตร.ว. (อำนาจ อบก.จังหวัด 10 ราย วงเงิน 5.58 ล้านบาท, อำนาจ อบก.อำเภอ 5 ราย วงเงิน 0.80 ล้านบาท)
 - ผลงานสะสม (1 ม.ค. 2534 - 31 ส.ค. 2569) ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรแล้ว 1,479 ราย เป็นเงิน 360,389,333.30 บาท และคุ้มครองที่ดินได้ 13,423 ไร่ 1 งาน 98.6 ตร.ว.
 - การติดตามลูกหนี้ NPL (รายบุคคล) ณ วันที่ 31 มี.ค. 69 มีลูกหนี้ค้างชำระ 375 ราย ดำเนินการลงพื้นที่ติดตามตรวจสอบเยี่ยมลูกหนี้รายบุคคลครบ 50 ราย (คิดเป็นร้อยละ 100 ของแผนปี 2569)
 - การแก้ไขปัญหาหนี้สินกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรภาคอีสานตอนบน
 - ประสานส่งเรื่องให้สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) เพื่อจัดการหนี้สถาบันการเงิน (ธ.ก.ส., ออมสิน, สหกรณ์) (เช่น กรณีเครือข่ายเกษตรกรภาคอีสานตอนบน คกอ. กลุ่มดวงตาสวรรค์)
 - ประเภทหนี้สินหลัก หนี้ ธ.ก.ส., หนี้สถาบันการเงิน, หนี้ธนาคาร และหนี้กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
 - สาเหตุหลักของปัญหาหนี้สิน ผลผลิตตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ภัยธรรมชาติ, ภาระหนี้สินครัวเรือนสะสม และการขาดแคลนแหล่งเงินทุนในการฟื้นฟูอาชีพ ขาดแคลนทุนหมุนเวียน และหลักประกันติดบังคับคดีไม่สามารถปรับโครงสร้างหนี้ได้

7.2 มาตรการ/โครงการที่ดำเนินการ

- การอนุมัติเงินกู้กองทุนหมุนเวียนฯ เพื่อไถ่ถอนจำนอง/ขายฝาก
- การไกล่เกลี่ยประนอมหนี้และการประสานงานหน่วยงานเจ้าหนี้
- โครงการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพลูกค้าพักชำระหนี้ (ธ.ก.ส.): อบรมสร้างทักษะอาชีพเสริมลดต้นทุน (เช่น การทำปลาสาม, ดินปลูก, สบู่, ปุ๋ยชีวภาพ) โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมอบรมด้านพืชเป้าหมาย 8,255 ราย ผลการดำเนินงานสะสม 8,499 ราย ใน 20 อำเภอ

7.3 ผลลัพธ์ที่สำคัญ อนุมัติเงินกู้ อบก. ช่วยเหลือเกษตรกรปี 2569 จำนวน 15 ราย ชะลอการสูญเสียที่ดิน และฟื้นฟูลูกหนี้ NPL 50 ราย ให้สามารถกลับมาชำระหนี้ได้

7.4 ปัญหาอุปสรรค สมาชิกบางรายมีหลักประกันอยู่ระหว่างการบังคับคดี ทำให้ ธ.ก.ส. ไม่สามารถทบทวนหลักประกันเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ได้

7.5 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- หนี้ธนาคาร/บังคับคดี ให้อื่นขอเงินกู้กองทุนหมุนเวียนฯ
- หนี้สถาบันการเงิน ให้ประสานเจ้าหนี้รับรองสถานะหนี้แล้วยื่น กฟก.
- ส่งเสริมเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูอาชีพของกระทรวงเกษตรฯ

7.6 รวมจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการขับเคลื่อน/สนับสนุนการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

เกษตรกรผู้ได้รับอนุมัติเงินกู้ อบก. สะสม 1,479 ราย (ปี 2569 จำนวน 15 ราย) + ลูกหนี้ติดตามฟื้นฟู 50 ราย + เกษตรกรพักชำระหนี้ที่ได้รับการพัฒนาอาชีพ 8,499 ราย

8 ชุดข้อมูลการนิเทศงานหรือสนับสนุนการตรวจราชการของรัฐมนตรี/ผู้บริหาร

8.1 โครงการจัดที่ดินเพื่อเกษตรกรรม / ออกโฉนดเพื่อการเกษตร (ส.ป.ก.)

แผนจัดที่ดิน 2,550 ราย ดำเนินการได้ 1,243 ราย / งานปรับปรุง ส.ป.ก. 4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร รับคำขอ 11,000 แปลง ดำเนินการได้ 8,130 แปลง จัดทำโฉนดแล้ว 6,816 แปลง

8.2 โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Gain Day / ไม่เผาแต่ได้รายได้)

จัดกิจกรรม ณ อบต.บึงแก้ว อ.โนนสะอาด เกษตรกรนำร่องเข้าร่วม 200 ราย สร้างการรับรู้ลด PM2.5 และสาธิตเครื่องจักรจัดการเศษวัสดุ

8.3 โครงการ 1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ขับเคลื่อนในพื้นที่นำร่อง เช่น ข้าวอินทรีย์บ้านห้วยน้ำคำ อ.ศรีธาตุ, มะม่วงน้ำดอกไม้ อ.หนองวัวซอ, ถั่วลิสง อ.กุดจับ

8.4 โครงการบริหารจัดการน้ำและป้องกันภัยพิบัติ การก่อสร้างอาคารระบายน้ำห้วยหลี่ อ.หนองวัวซอ, ประตูระบายน้ำสามพร้าว, โครงการเพิ่มประสิทธิภาพกักเก็บน้ำหนองนาคู อ.เมืองอุดรธานี

8.5 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (21 โครงการ): เช่น โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ในโรงเรียน ตชด. และการพัฒนาแหล่งน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านทุ่งฝน อ.ทุ่งฝน จ.อุดรธานี

8.6 การดำเนินการตามข้อสั่งการผู้บริหาร

- ข้อสั่งการ รว.กษ. (นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ - 25 พ.ค. 2569) ให้กรมชลประทานออกแบบระบบบริหารจัดการน้ำเชิงโครงสร้างเชื่อมโยงกับเขื่อนห้วยหลวง, จัดทำแผนสื่อสารเชิงรุกก่อนฤดูน้ำหลาก/ภัยแล้ง และบูรณาการแผนน้ำกับการส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้เกษตรกร สั่งการ ณ ประตูระบายน้ำสามพร้าว อ.เมืองอุดรธานี

- ข้อสั่งการ รว.กษ. (นายวัชรพล ขาวขำ) และ รว.อว. (ศ.ดร.ยศชนัน วงศ์สวัสดิ์) นำร่องโครงการ "ปุยสังข์ตัด" เพื่อลดต้นทุนให้เกษตรกร, ขุดลอกลำห้วยสาขา และสนับสนุนคลังข้อมูลน้ำผ่าน สสน. สั่งการ ณ สกต.อุดรธานี

8.7 รวมจำนวนเกษตรกรที่ได้รับสนับสนุนติดตามงานตามนโยบาย/โครงการสำคัญ

เกษตรกรผู้ได้รับจัดที่ดิน/โฉนด ส.ป.ก. 8,130 ราย + เกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรมหยุดเผา 200 ราย + เกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่และโครงการพระราชดำริในพื้นที่

9. ชุดข้อมูลการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้ กิจกรรม ความเคลื่อนไหวด้านการเกษตร ภายในพื้นที่

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร การจัดงานนิทรรศการ แสดงสินค้าเกษตร และการแข่งขันผลผลิตทางการเกษตร เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับภาคการเกษตรของ จังหวัดอุดรธานี จากการจัดงาน “เกษตรแฟร์ 2026” (GMS Agri & Food 2026) กิจกรรมส่งเสริมเกษตรกร อย่างยั่งยืน อุดรธานีเมืองน่าอยู่ ประจำปี พ.ศ. 2569 ณ บริเวณสนามทุ่งศรีเมืองอุดรธานี (ระหว่างวันที่ 6 – 15 กุมภาพันธ์ 2569) จากสรุปผลการประเมินเกษตรแฟร์ ดังนี้

9.1. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาคเกษตรผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ และจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่เกษตรกร/ประชาชนในพื้นที่

- ช่องทางการประชาสัมพันธ์และการรับรู้ข่าวสาร

จากการสำรวจช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดงานของประชาชนและผู้ประกอบการ พบว่ามีการเผยแพร่ผ่านช่องทางหลากหลาย โดยมีสื่อออนไลน์เป็นช่องทางหลัก ดังนี้

- สื่อออนไลน์ (เว็บไซต์, Facebook, Line, Facebook Live): เป็นช่องทางหลักที่มีอิทธิพลสูงสุด คิดเป็น ร้อยละ 58.7 ของผู้มาเที่ยวชมงาน และ ร้อยละ 55.4 ของผู้ประกอบการร้านค้า
- สื่อบุคคล / การบอกต่อ (เพื่อน ญาติ คนรู้จัก): คิดเป็น ร้อยละ 23.4 ของผู้มาเที่ยวชมงาน และ ร้อยละ 15.1 ของผู้ประกอบการ
- โปสเตอร์และป้ายโฆษณา: คิดเป็น ร้อยละ 9.4 ของผู้มาเที่ยวชมงาน
- สื่อชุมชน (เสียงตามสาย/หอกระจายข่าว และรถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่): คิดเป็น ร้อยละ 3.6 และ ร้อยละ 2.5 ตามลำดับสำหรับประชาชน (และสัดส่วน ร้อยละ 8.5 สำหรับรถประชาสัมพันธ์ และ ร้อยละ 6.3 สำหรับเสียงตามสายในกลุ่มร้านค้า)
- สื่อกระแสหลัก (วิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์): รวมกันคิดเป็นประมาณ ร้อยละ 2.4 ของผู้มาเที่ยวชมงาน

- กิจกรรมและโครงการเด่นภายในงาน (๕ โครงการเด่น)

- โครงการนิทรรศการนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตร (Smart Agriculture & BCG Model): การถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่ การแปรรูป และอุตสาหกรรมอาหารตามแนวคิดเศรษฐกิจ BCG เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตอย่างยั่งยืน
- โครงการการประกวดและแข่งขันผลผลิตทางการเกษตรและสัตว์เศรษฐกิจ การแข่งขันผลผลิตทางการเกษตรและการประกวดสัตว์เศรษฐกิจ (เช่น การประกวดควายสวยงาม) เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและสายพันธุ์สัตว์
- โครงการจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าเกษตรคุณภาพ ผลิตภัณฑ์แปรรูป และการสร้างเครือข่ายตลาด (Young Smart Farmer & SME): การจัดตลาดนัดจำหน่ายสินค้าเกษตรแปรรูป สินค้าสุขภาพ และการจับคู่ธุรกิจเพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้เกษตรกรและผู้ประกอบการ
- โครงการกิจกรรมเวทีกลางและการแสดงสื่อสารภาพลักษณ์การเกษตร (MICE City & เกษตรท่องเที่ยว): การจัดกิจกรรมบนเวทีกลาง การแสดงทางวัฒนธรรม และกิจกรรมสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์จังหวัดอุดรธานีในฐานะเมืองเกษตรกรรมคุณภาพและเมือง MICE
- โครงการถ่ายทอดและสืบสานภูมิปัญญาทางการเกษตรและวัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดแสดงองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอัตลักษณ์วัฒนธรรมอีสาน เพื่อต่อยอดและถ่ายทอดสู่เกษตรกรรุ่นใหม่

9.2 ปัญหาอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์

- การพึ่งพาสื่อดั้งเดิมและป้ายโฆษณามีประสิทธิภาพเข้าถึงต่ำ สื่อดั้งเดิม (วิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์) และป้ายโปสเตอร์โฆษณามีอัตราการรับรู้ร่วมกันในระดับต่ำมากเมื่อเทียบกับสื่อดิจิทัล
- การรับรู้ข่าวสารยังกระจุกตัวในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีเป็นหลัก ผู้รับทราบข่าวสารและมาเที่ยวชมงานส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี (ร้อยละ 96.8) ขณะที่ผู้เข้าร่วมงานจากต่างจังหวัดเพียง ร้อยละ 3.2 สะท้อนว่าการประชาสัมพันธ์ยังขยายผลไปยังกลุ่มเป้าหมายระดับภูมิภาคหรือต่างจังหวัดได้น้อย

- นิทรรศการเผยแพร่ความรู้ยังได้รับความสนใจน้อยกว่าโซนความบันเทิงและการค้า จากสถิติจุดเช็คอินถ่ายภาพ ประชาชนให้ความสนใจ ณ จุดนิทรรศการเพียง ร้อยละ 12.8 เมื่อเทียบกับเวทีกลาง ร้อยละ 50.8 และร้านค้า ร้อยละ 36.4

9.3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการสื่อสาร

- เน้นกลยุทธ์ Content Marketing ผ่านสื่อดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ผ่าน Facebook, Line และเว็บไซต์ด้วยเนื้อหาเชิงรุกที่มีปฏิสัมพันธ์ (Interactive) เพื่อเข้าถึงกลุ่มวัยทำงานและคนรุ่นใหม่

- ยกระดับรูปแบบนิทรรศการสื่อสารองค์ความรู้ให้มีความทันสมัย ปรับปรุงการนำเสนอนิทรรศการให้มีมิติ Interactive มัลติมีเดีย และจุดเช็คอินถ่ายภาพ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เข้าชมงาน

- ขยายการประชาสัมพันธ์ร่วมกับเครือข่ายท่องเที่ยวและบริการนอกพื้นที่ ทำโปรโมชั่นและการตลาดร่วมกับธุรกิจโรงแรม ขนส่ง และสมาคมท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดผู้เข้าร่วมงานจากจังหวัดอื่น ๆ และภูมิภาค GMS

- บูรณาการสื่อชุมชนและสื่อบุคคลเพื่อเข้าถึงเกษตรกรฐานราก ใช้ประโยชน์จากสื่อบุคคล (การบอกต่อ/ผู้นำชุมชน) และสื่อท้องถิ่น (เสียงตามสาย/หอกระจายข่าว) ในการกระจายข่าวสารไปยังพื้นที่ชนบทห่างไกล

9.4 รวมจำนวนเกษตรกรที่ได้รับสนับสนุนข้อมูลการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้ กิจกรรม ความเคลื่อนไหว ด้านการเกษตรภายในพื้นที่

จากการดำเนินงานประชาสัมพันธ์และการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ภายในงาน “เกษตรแฟร์ 2026” สามารถสรุปสถิติผู้ได้รับสนับสนุนข้อมูลข่าวสารได้ดังนี้

- จำนวนผู้เข้าร่วมชมงานรวมทั้งสิ้น ๒๖๔,๐๐ คน (ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๖๒,๐๐ คน คิดเป็นอัตราการเติบโตร้อยละ ๓๐.๗)

- จำนวนเกษตรกรที่ได้รับสนับสนุนข้อมูลข่าวสารและความรู้โดยตรง จากผลการสำรวจโครงสร้างอาชีพผู้เข้าร่วมงาน พบว่าเป็นกลุ่ม เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๖ ซึ่งคำนวณเป็นจำนวนเกษตรกรที่ได้รับสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมโดยตรง จำนวน ๘๐,๗๘๔ คน

- จำนวนเกษตรกรและผู้ประกอบการภาคเกษตร/ค้าขายรวม เมื่อรวมกลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ ๒๕.๔) เข้าด้วยกัน จะมีสัดส่วนรวม ร้อยละ ๕๖.๐ คิดเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๔๗,๘๔๔ คน

- จำนวนผู้ประกอบการร้านค้าเกษตรที่ได้รับการสนับสนุนช่องทางตลาด มีร้านค้าเข้าร่วมจำหน่ายสินค้าภายในงานทั้งสิ้น ๒๒๕ ร้านค้า (โดยร้อยละ ๘๒.๔ เป็นผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี) ซึ่งได้รับการส่งเสริมข้อมูลข่าวสารและโอกาสทางการค้าตลอดการจัดงาน

10. ชุดข้อมูลการดำเนินงานและกิจกรรม/งานอื่น ๆ ที่ใช้การบูรณาการขับเคลื่อนโดยกลไกคณะกรรมการ SCP และคณะทำงาน SCD (จังหวัดอุดรธานี)

การขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรและสหกรณ์ในระดับพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยอาศัยกลไกคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (Single Command Province : SCP) และคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (Single Command District : SCD) ได้เน้นการดำเนินกิจกรรมตามนโยบายของจังหวัดและงานภารกิจที่ไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบหลักของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยตรง แต่ได้รับการมอบหมายให้ดำเนินการ ขับเคลื่อน หรือแก้ไขปัญหา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดการบูรณาการร่วมกัน

- บทบาทกลไก SCP (ระดับจังหวัด) มีเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีเป็นประธาน ทำหน้าที่กำกับ ดูแล ประสานงาน และเชื่อมโยงนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นโยบายจังหวัด และข้อสั่งการผู้บริหาร ร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการสังกัดกระทรวงเกษตรฯ และภาคีเครือข่ายนอกสังกัด

- บทบาทกลไก SCD (ระดับอำเภอ) มีเกษตรอำเภอเป็นประธาน ร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ สถาบันเกษตรกร และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในการรวบรวมข้อมูล จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปฏิทินสินค้าเกษตร และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในระดับพื้นที่

10.1 บทบาทและผลงานสำคัญของ SCP และ SCD

ประเด็นหลักที่หารือ/ขับเคลื่อน

- การเตรียมความพร้อมภารกิจสำคัญและการรับเสด็จฯ การเตรียมพื้นที่รับเสด็จ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในโรงเรียน รวมถึงงานจิตอาสาพัฒนา ๔ ภาค "เราทำความดี ด้วยหัวใจ"

- การขับเคลื่อนนวัตกรรมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย (ปลอดภัย ไร้สารพิษ) และงานประจำปีทุ่งศรีเมืองการบูรณาการจัดนิทรรศการภายใต้แนวคิด "เกษตรสมัยใหม่ สู่วิถียั่งยืน" และการขับเคลื่อนแนวคิด Beyond Horticulture เพื่อเชื่อมโยงเศรษฐกิจสีเขียวและการท่องเที่ยว

- การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและบรรเทาภัยพิบัติ การประสานแผนร่วมกับ สสน., อบจ., อบต. และกรมชลประทาน ในการปรับปรุงแหล่งน้ำ เช่น โครงการห้วยหลวง และสถานีสูบน้ำบ้านกกสะทอนหนองหานาคู

- การพัฒนาทักษะแรงงานและการส่งเสริมอาชีพ (Upskill & Reskill) บูรณาการร่วมกับกระทรวงแรงงาน และสถาบันการศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี) เพื่อยกระดับทักษะเกษตรกรช่วงนอกฤดูกาลเพาะปลูก

- การส่งเสริมนวัตกรรมลดต้นทุน (โครงการปุ๋ยสั่งตัด) การนำเทคโนโลยี AI Chatbot "น้องดินดี" และชุดตรวจดินมาใช้ร่วมกับ สกต. อุดรธานี ธ.ก.ส. และสหกรณ์การเกษตร

- การขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) : ขับเคลื่อน ติดตาม และแก้ไขคำขอขึ้นทะเบียนสินค้าเกษตรสำคัญของจังหวัด

- การพัฒนาคุณภาพสินค้าและการยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตร : ส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพดีแบบครบวงจร พัฒนาบรรจุภัณฑ์ โลโก้แบรนด์สินค้า และเชื่อมโยงช่องทางการตลาด

- การแก้ปัญหาวิกฤต/ผลผลิตล้นตลาด : นำผลผลิตน้ำมันวุ้นดิบที่ล้นตลาดมาแปรรูปเป็นปุ๋ยน้ำหมักเพื่อใช้ในแปลงเกษตร

- การแสวงหาแหล่งงบประมาณและนวัตกรรม : บูรณาการงบประมาณภาคเอกชน/กองทุนพัฒนาท้องถิ่น (กองทุนเมืองแร่โปแตช) ร่วมกับองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมปุ๋ยสั่งตัดจากกระทรวง อว.

10.2 กิจกรรม/โครงการที่เกิดจากการบูรณาการ (ตัวอย่างโครงการที่โดดเด่น)

โครงการที่ ๑ : การขับเคลื่อนการขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) สินค้าเกษตรจังหวัดอุดรธานี

ชื่อกิจกรรม/โครงการ: โครงการจัดทำและแก้ไขคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) สินค้าเกษตรจังหวัดอุดรธานี (ถั่วคั่วทรายกุดจับ, มะม่วงน้ำดอกไม้หนองวัวขอ และกล้วยหอมทองสร้างคอม)

ผลลัพธ์ที่สำคัญจากการดำเนินงาน

- การลดความซ้ำซ้อนและการทำงานบูรณาการเชิงระบบ: สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี ร่วมกับสำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุดรธานี และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารแก้ไขคำขอ และรายงานความคืบหน้าต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

- ความก้าวหน้าการดำเนินงาน: สามารถแก้ไขเอกสารและจัดส่งให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาพิจารณาตามกรอบเวลา (ส่งเมื่อ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙) รวมถึงเร่งรัดแก้ไขคำขอกกล้วยหอมทองสร้างคอมตามข้อสั่งการ

โครงการที่ ๒: โครงการปลูกข้าวคุณภาพดี ของสมาชิกสหกรณ์แบบครบวงจร (แบรนด์ "ข้าวขวัญอุดร")

ชื่อกิจกรรม/โครงการ : โครงการปลูกข้าวคุณภาพดี ของสมาชิกสหกรณ์แบบครบวงจร

ผลลัพธ์ที่สำคัญจากการดำเนินงาน

- การบูรณาการร่วมกันของ ๑๐ หน่วยงานทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์: ได้แก่ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี, สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี, สถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี, ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอุดรธานี, สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี, โครงการชลประทานอุดรธานี, สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุดรธานี, สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี, สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์อุดรธานี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- การแก้ปัญหาแบบองค์รวมและใช้ทรัพยากรร่วมกัน

- ดินน้ำ (การผลิต) : สนับสนุนปุ๋ยเพื่อปรับปรุงดิน (สถานีพัฒนาที่ดิน), นำน้ำนมวัวดิบที่ล้นตลาดมาทำปุ๋ยน้ำหมัก, ใช้ปุ๋ยสั่งตัดสนับสนุนโดยกระทรวง อว. และ สกต.

- กลางน้ำ (การบริหารจัดการและแปรรูป) : สหกรณ์ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางรวบรวมควบคุมคุณภาพ จัดทำบัญชีต้นทุน (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ร่วมกับ สศก.)

- ปลายน้ำ (การตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่ม) : สร้างตราสินค้า "ข้าวขวัญอุดร" ผ่านการประกวดออกแบบบรรจุภัณฑ์โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี (ได้รับทุนการศึกษาจากสหกรณ์การเกษตรอำเภอหนองหานและ มรภ.อุดรธานี) และเชื่อมโยงภาคเอกชน/ผู้รับซื้อรายใหญ่

- การบูรณาการงบประมาณ : ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเมืองแร่โพแทช (บริษัท เอเชีย แปซิฟิก โพแทช คอร์ปอเรชั่น จำกัด) และเงินทุนดอกเบี้ยต่ำจากกรมส่งเสริมสหกรณ์

10.3 ปัญหาอุปสรรคในการขับเคลื่อนงานบูรณาการ

- ขั้นตอนการรับรองเอกสารและข้อกำหนดทางเทคนิคในการขึ้นทะเบียน GI มีความละเอียดและต้องแก้ไขตามกรอบระยะเวลาที่จำกัด (เช่น กรมทรัพย์สินทางปัญญาแจ้งแก้ไขภายใน 60 วัน)
- การรออนุมัติงบประมาณจากแหล่งทุนภายนอก (เช่น กองทุนเหมืองแร่โปแตช) ทำให้สหกรณ์ต้องสำรองทุนภายในจ่ายไปก่อนในระยะแรก

10.4 ข้อเสนอแนะเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไก SCP/SCD

- สร้างเครือข่ายความร่วมมือถาวรร่วมกับสถาบันการศึกษา (เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี) เพื่อสนับสนุนด้านงานวิจัย นวัตกรรม การวิเคราะห์ต้นทุน และการออกแบบบรรจุภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง
- จัดตั้งกองทุนหมุนเวียนหรือระบบเงินทุนสำรองของกลไกจังหวัด เพื่อลดภาระการทวงจ่ายของกลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ระหว่างรออนุมัติงบประมาณ

10.5 รวมจำนวนเกษตรกรที่ได้รับสนับสนุนดำเนินงานกิจกรรม/งานอื่น ๆ ที่ใช้การบูรณาการขับเคลื่อนโดยอาศัยกลไก SCP และ SCD

- ระดับภาพรวมนโยบายประเทศ : ตามเป้าหมายโครงการจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตรในระดับพื้นที่ เกษตรกรได้รับการพัฒนา สนับสนุน และช่วยเหลือรวมไม่น้อยกว่า 800,000 ราย
- ระดับพื้นที่จังหวัดอุดรธานี : การขับเคลื่อนผ่านกลไก SCP และ SCD ครอบคลุมเกษตรกรและกลุ่มเป้าหมายหลากหลายมิติ ดังนี้ :
 - เกษตรกรผ่านมาตรฐาน GAP รวม 1,178 ราย (16 กลุ่ม 563 ฟาร์ม)
 - สมาชิกสหกรณ์ 188,655 ราย (82 แห่ง) และกลุ่มเกษตรกร 7,871 ราย (57 กลุ่ม)
 - วิสาหกิจชุมชน 2,720 กลุ่ม และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน 24 แห่ง
 - เกษตรกร Smart Farmer 1,045 ราย, Young Smart Farmer 185 ราย และอาสาสมัครเกษตร (อกม.) 8,711 ราย
 - เกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่ คพช. และเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์จากการบูรณาการพัฒนาอาชีพใน 20 อำเภอของจังหวัดอุดรธานี

11. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย/ข้อเสนอเชิงระบบ

11.1 การสร้างรูปแบบการเชื่อมโยงงานวิจัยและนวัตกรรมลงสู่พื้นที่ (Research to Area-based Policy) : ขยายผลโมเดลความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และมหาวิทยาลัยในพื้นที่ ในการนำนวัตกรรม เช่น ปุ๋ยสั่งตัด และการแปรรูปผลผลิตล้นตลาด (นมดิบทำปุ๋ยหมัก) ไปใช้แก้ปัญหาภาคเกษตรจริง

11.2 การขับเคลื่อน Value Chain การเกษตรด้วยกลไกบูรณาการระดับจังหวัด : ผลักดันให้กลไก SCP และ SCD ทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานตั้งแต่ ต้นน้ำ (ปัจจัยการผลิต/ดิน/น้ำ) กลางน้ำ (สถาบันเกษตรกร/การแปรรูป/การรับรองมาตรฐาน) และปลายน้ำ (แบรนด์จังหวัด/การตลาดเอกชน) แบบ One-Stop Service

11.3 การผลักดันสินค้า GI เป็นยุทธศาสตร์สินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัด : ควรกำหนดการส่งเสริมและคุ้มครองสินค้า GI เป็นวาระสำคัญของจังหวัด โดยมีกลไกพาณิชย์จังหวัดและเกษตรจังหวัดร่วมขับเคลื่อน เพื่อปกป้องภูมิปัญญาท้องถิ่นและเพิ่มมูลค่าการส่งออก

11.4 การบูรณาการฐานข้อมูลเกษตรกรและหนี้สิน (Big Data) : ควรเร่งพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างศูนย์บริการเกษตรกรพิรุณราช ทะเบียนเกษตรกร และระบบมหาดไทย/กฟก./ธ.ก.ส. เพื่อลดความซ้ำซ้อนและติดตามการแก้ไขปัญหาหนี้สินและที่ดินทำกินได้อย่างเบ็ดเสร็จ

11.5 การปรับปรุงแนวเขตที่ดินรัฐ (One Map 1:4,000) : ควรเร่งรัดการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐในระดับนโยบาย เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อนระหว่างเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.) กับพื้นที่ป่าไม้/หน่วยงานอื่น ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการออกโฉนดเพื่อการเกษตรแก่เกษตรกร

11.6 การสนับสนุนงบประมาณกลไก SCD ระดับอำเภออย่างต่อเนื่อง : ควรกำหนดงบประมาณสนับสนุนการจัดประชุมและการลงพื้นที่ของคณะทำงาน SCD ในระดับอำเภออย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านไปสู่การปฏิบัติได้อย่างยั่งยืน

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

